

ప్రతి వాతావరణం మెల్ల మెల్లగా నిద్రిమత్తు దులుపుకొంటావుంది. ఇంకా వూర్తిగా వెలుగుకాలేదు. రైతులు ఆవుల్ని ఎద్దుల్ని పాలానికి తోలుకట్టన్నారు. గిట్టలేకపోతున్నారు, అయానుబద్ధంగా మ్రోగేమువ్వలు సంతోషంతో వలిపాటపాటపాడే రైతేనిజంగా ఆ పంట సీమకు వెతాళివారు.

మసకచీకటిలో కోడికూసింది. మనగమానిలో కాకులు అదేపనిగా గోలచేస్తున్నాయి. భారతీయ సంస్కృతికి గీటురాళ్ళులాయంటిముందు కలాపిజల్లి ముగ్గులు పెడుతున్నారు స్త్రీలు.

అప్పుడే పనులంతా తెమిలి నీళ్ళు కవడవ తీసుకొని మంచినీళ్ళు రేవుకిబయల్దేరింది లక్ష్మి. ఆవుల్లో లక్ష్మి అంటే ప్రత్యేకత. ముఖ్యంగా ఏ అడవి చేయలేనిపంతా పగలెల్ల కప్పపడటమే దానికి కారణంకావచ్చు. దానికి తగ్గట్టు చలాకి తనము వుత్సాహముతో పదాశ్శ పడడపిల్ల కావడం మరోవిశేషం.

ఆవురికి నీళ్ళుకావాలంటే రెండుపర్లాంగులలోపు ఎక్కడాబావిలేదు. అసలు బావితవ్వినా పడేదిబండే. దాంతో మంచినీళ్ళరేవుకు ఎద్దడి ఆవులువార్లకు సండడి అయిపోయింది.

మంచు తెరలుతెరలుగా వచ్చి చెట్లుగుట్లని కప్పెత్తుంది. వల్లంతా చలికి కొంకరుపోతూంది. రాలిన మంచు బిందువులు గరికపోగుల్లో నడుస్తూవుంటే చల్లనిపారణీ వూచి:ట్లయింది లక్ష్మికి. అది అలవాటే, అందరికంటే పెందలాడే ఎవరుస్పృశించని ఆ గడ్డిపోవులు తనకేదో సంకృప్తినిచ్చేవి. త్రోవప్రక్కగున్న మామిడి తోపులో నుండి కోయిల సరాగమాలికలతో నరవశించిపోయేది.

ఈదినం మరి చలిగావుంది అనుకుంటూ నడుముకు విగించిన వెటకొంగు మెడచుట్టు కొస్పకొని దివరికి అంచు మనిపంటితో పట్టుకొంది. దూరంగా ఎవరైనా నీళ్ళుకొస్తున్నారేమో! నని చూసింది. కాని ఇంకా ఎవరు రావటంలేదు. ఆవును తను బయల్దేరేవేళకు ఈ వూళ్ళో మరెవరోస్తారు సగర్వంగా నవ్వుకొంది.

పచ్చనాకుల మీదనుండి మంచుబిందువులు ఒకొక్కటే టపటపతాలుకున్నాయి. తుమ్మెట్టుకలిగిన

సాలెగుడు మణులతో వేర్చినట్లుంది. లక్ష్మి యీవూహలతో యిసుకలోకి నడిచింది. ఆయేరు కావలే మంచి నీళ్ళరేవు.

ఆ యేరుకి తనకి ఏదో తెలియని ఆస్పాయిత. చిన్నప్పుడు ఈ యేటిలోనే యిసుకగుళ్ళుకట్టుకుంటు ఆసన్నటిప్రవాహాపు లేటనీళ్ళుతో అమ్మానాన్ననుకూడా మరిపించే మాతృస్థానము ఆయేరు. లక్ష్మికళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి.

తనకు అమ్మానాన్న అనురాగము చూరగొనే ఆ అద్భుతంలేకపోయిన ఆ యేరు తనకు నిత్యనూత్నంగా ఎదో తెలియని అనుభూతుల్ని ఆత్మీయతనిస్తువుంది.

దూరంగా రాగిమానుమీదనుండి గుడ్లగుబ గట్టిగా ఆరిచింది. లక్ష్మి వులిక్కిపడింది.

పంటసీమనుండి నవనవో స్మేషంగా నెత్తావులు వీస్తున్నవి. ఆ చల్లటిగాలికి పమిటచెంగు రెపరెపలాడింది.

ఏరుదాటింది, చుట్టూ యిసుకరేణు పొదలో ఎఱ్ఱటి పూలు కళకళలాడుతున్నాయి. ఆ పూల్లోనుండి అదో గమ్మతుపాసన.

పొదలమధ్య సన్నటి మెలికలు తిరిగిన కాలువదోవ, తన పనుపేనేడ్ల అనుభవానికి గిరగీచినదోవ. లక్ష్మి ఆ ప్రకృతిని పరికిస్తు ఆలోచనలోపడింది. కాళ్ళ అనుభవంలో ముందుకు పొగుతున్నాయి.

మరోసారి గుడ్లగుబ భయానకంగా ఆరిచింది, ఈసారి లక్ష్మి గుండె దడదడలాడింది. వెటగాలికి రెపరెపలాడింది. ఎదో భయంగా వెనక్కితీరిగి చూచింది. తనువచ్చినదోవ పాములా మెలికలు మెలికలుగా తిరిగి తలభాగంలాంటి వూరికొస కనిపించింది.

భారంగా పడిచుపిల్లగుండెల్లో నిట్టూర్పు, చిన్నగాలికి చేదిరిపోయిన ముంగుడులు, మోముపైన నాట్యమాడుతున్నాయి. ఇంకొకటి ఆరిగలేనే నీళ్ళరేవు.

ఇసుకరేణు పొదలో పూవులు జుజుల పడుచుపిల్లగుండెల్లో గుండెలు దడదడ. పొదలోనుండి గడుగుడవ కరిగి తింది. ఎక్కడో అనపచెట్టుక్రింద పూరేడు అదేపనిగా గుక్కపడుతూంది. మామిడితోపులో తీయని కోకిలపాట.

తూర్పుకొండల్లో రంగురంగుల బాటలు. సాలెగుడు మంచుబిందువుల్లో రంగురంగుల యంద్ర ధనస్సులు లక్ష్మీ హృదయం పరవశత్వం చెందింది.

పొదలో చిన్న సవ్వడి... ఏదో తన మోదబారంగా పట్టుకొంది. లక్ష్మీ గుండెల్లో కేత. మరి మాట కాలేదు. నోటికి మరో చేయి అడ్డమంది. నీళ్ళ బిందె ఖంగుమని శబ్దంచేస్తూ భారంగా నిట్టూర్చింది. ఆ బాహువులు లక్ష్మీని అవలీలగా ఎత్తుకుపోతూంది. కాని మానిలో గుడ్లగుబ అరుపు. ఆ దృశ్యాన్ని చూస్తూ బాల భానుడి కన్నెర్ర. అయినా మరలా దట్టంగా వ్యాపించిన పొంగ మంచు.

వెదురు పొదలు బొంగురు గొంతులతో తమ ఆవేదన విప్పి చెప్తున్నాయి. కనుచూపు దూరంలో కపిల బండి కిర్ర కిర్ర మంటూంది. మరో చోటెక్కడో మాతృత్వం పొంగే ఆత్మీయతతో 'అంబా' యని దూడని పిలిచిన అరుపు.

ఆకాశంలో యంకా వెలుగుతున్న రెండు మూడు నక్షత్రాలను భద్రంగా దాచాలనే మేఘబాల తాపత్రయం. ఎర్రటి కంకుమ పెదవులతో బాల భానుడు.

లక్ష్మీ కళ్ళు తెరిసింది. చుట్టూ కలయజూచింది. ఎదురుగా తన నీళ్ళురేవు దోవకాదు. నలిగిపోయిన శరీరం. శరీరంలో పొగలగ క్క నిట్టూర్పులు. ఆ వాతావరణంలో ఒక్కసారిగా ముచ్చెమటలు పోకాయి. హృదయం పగిలేటట్టు ఏడ్చింది. తనకు మాతృత్వ స్థానమునిచ్చిన యేరే... తన్ను గుండె పగిలేటట్టు

ఏడ్చింది. ఆ యిసుకల్లో రాక్షస పాదాలలాంటి అడుగులు గుర్తులు తన్ను చూచి వికటాట్టహాసం చేస్తున్నవి.

కొన్ని క్షణాలక్రితం పారవశ్యం చెందించిన ప్రకృతి యిప్పుడు తన్ను చూచి వెక్కిరిస్తూ వుంది. కొన్ని నిమిషాలక్రితం ఆప్యాయంగా పలుకరించిన యీ యేరు తన్ను పతితిగా చూచినట్టయింది.

తనలో ఏదో లోకంలో చలామణి అయ్యే ఓ అమూల్య వస్తువు కొన్ని క్షణాలక్రితము నిర్మాక్షిణ్యంగా గుంజుకొన్నారు బలవంతంగా... అయినా అమూల్య వస్తువు పోయింది. తనకు యిక ఎక్కడ విలులే లేదు. ఆలోచనలతో తూలిపోతూంది.

బారెడు ప్రాదెక్కింది. మంచు తెర క్రమక్రమంగా కరిగిపోతూంది... మిగిలింది మంచుకన్నె, రాల్చిన కన్నీటి బిందువులు. అదికూడా మరో క్షణంలో మాయమవుతాయి, తనుకూడ అంతే...

లక్ష్మీలో ఏదో చైతన్యం. వడివడిగా నీళ్ళరేవు వెళ్ళు అడుగులు వేసింది. నిశ్చలంగా వుంది నీళ్ళరేవు. కానీ హృదయంలోనుండి పొగలు కక్కుతూవుంది. అవి బహుశా తన హృదయంలాంటి బడబాగులేమో!...

పొగ మంచు, మంచు బిందువులు, నీళ్ళరేవు... అన్నీ కళ్ళముందు తిరిగాయి.

నిశ్చలమైన నీళ్ళరేవులో నిలువేతున మొగ్గ లేసింది ఆ మొగ్గలో ఓ జీవికి ఆశ్రయం యిచ్చింది. వికసించింది. కాని... వాడిపోయింది.

నీళ్ళరేవు నిశ్చలంగా మారిపోయింది అయినా నిట్టూర్పులు పొగ అమాంఠం విడుస్తూనే వుంటుంది.

SRI LAKSHMI FOUNDRY.
 PATEL ROAD ... COIMBATORE.

PHONE: 3472

శ్రీలక్ష్మీ ఫౌండ్రీ
 పటికోట్... కొయంబూరు

Manufacturing ¼ H.P. 20 H.P.—3 Phase RPM Motors 960, 1450 & 2890 Monoblock set 2 H.P. to 20 H.P. 3 Phase ½ HP. to 2 H.P.
 Dealers in Madras City:—UNITED AGENCIES
 96, Arminian Street, Madras-1.
 POPULAR ELECTRICALS,
 329, Thambu Chetty St, Madras-1
 Sole Agents for Eastwhile Hyderabad & Maharashtra State, M/s. Vijai Agencies
 24, Market Road, Secundarabad-3.
 Agents for Cuddapah Dt:—
 M/S. V. S. REDDY & CO.,
 4/192, Dr. Ayyaswami Pillai St.,
 Cuddapah (A.P.)